

J.R.R. TOLKIENO MOKININĖ

Andrzej Sapkowski

KREGŽDĖS BOKŠTAS

Andrzej Sapkowski
KREGŽDĖS BOKŠTAS
Fantastinis romanas

**ANDRZEJ SAPKOWSKI -
NEABEJOTINAS
EUROPOS FANTASTIKOS LYDERIS!!**

Visą raganiaus Geralto epopėją sudaro
šios knygos:

1. RAGANIUS
(PASKUTINIS NORAS ir LIKIMO KALAVIJAS)
2. ELFŲ KRAUJAS
3. PANIEKOS METAS
4. KRIKŠTAS UGNIMI
- 5. KREGŽDĖS BOKŠTAS**
6. EŽERO VALDOVĖ

Sunkiai sužeista jaunoji Ciri, Senojo Kraujo
Vaikas, vargais negalais pasislepia
raistynuose esančioje atsiskyrėlio
Vysogotos lūšnelėje. Cintos
kunigaikštės pedomis tarsi įtūžusių vilkų
ruja seka galvų medžiotojų šutvė. Tuo pat
metu Geralto draugų būrelis, patyręs
daugybę pavojingų nuotykių, suranda
legendinį druidų ažuolyną. Ar raganius čia
pagaliau sutiks Ciri? Ar nesukliudys tam
greta jojantis išdavikas? Ir kas pagrobė
Jenefer, laivu įplaukusią į burtininkų
sukeltą audrą?

Iš lenkų kalbos vertė VIDAS MORKŪNAS

Andrzej Sapkowski - WIEZA JASKÓLKI
Warszawa, SuperNOWA, 1997

Copyright © 1997 by Andrzej Sapkowski

Cover art copyright © 2001 by Luis Royo

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2007

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2011

*Naktį it gedulas juodą Dun Darėn
Raganės sugrobtį atjojo,
Idant neišsprūstų vikruolė
Apsiautė kaimą, apstojo.
Naktį it gedulas juodą klasta ją kėsinos
Pastverti, ogi nevaliojo.
Kol saulė blyški patekėjo,
raganė ant vieškelio gruodo
Tris dešimtis vyrų paklojo.*

*Elgetų daina apie baisybes, nutikusias
Dun Darėje Saovinės naktį*

- Galiu tau duoti viską, ko tik užsigeisi, - sukuštėjo kerėtoja. - Turtus, valdžios skeptrą, šlovę, ilgą ir laimingą gyvenimą. Rinkis.

- Nenoriu nei turtų, nei šlovės, anei valdžios skeptro, - atsakė raganė. - Noriu žirgo, juodo ir nepavejamo, tarytum naktinis vėjas. Noriu kalavijo, žėrinčio ir aštraus it mėnulio spindulys. Noriu juodą naktį savo juodu žirgu skrieti per pasaulį, noriu spindinčiu kalaviju triušinti Blogio ir Tamsos galias. Štai ko trokštu.

- Duosiu tau žirgą, juodesnį už naktį, eiklesnį už vėją, - pažadėjo kerėtoja. - Duosiu kalaviją, skaistesnį ir aštresnį už mėnulio spindulį. Bet daug nori, ragane, tad brangiai turėsi ir sumokėti.

- Kuo? Juk nieko neturiu.

- Krauju.

*Floranas Delanua,
"Pasakos ir padavimai"*

PIRMAS SKYRIUS

Kas nežino, kad Visata - kaip ir gyvenimas - sukasi ratu? Visas ratas su aštuoniais magiškaisiais taškais, sužymėtais ant lanko, apsisuka per metus, tai ir yra ciklas. Taškai išsidėstę poromis, viena - tiksliai priešais kitą: Imbaelkas - arba Dygimas, Lamasas - arba Branda, Beleteinas - Žydėjimas ir Saovinė - Apmirimas. Dar ant rato lanko pažymėtos dvi solsticijos arba saulėgrįžos: žiemos - Midinvaernė - ir vasaros - Midaiotė. Ir dvi ekvinokcijos arba lygia-dieniai: Birkė - pavasario - ir Velenas - rudens. Šias datas atitinkantys taškai dalija ratą į aštuonias dalis - elfų kalendoriuje taip dalijami metai.

Ties Jarugos ir Pontaro žiotimis išsilaipinę žmonės atsigabeno savo - mėnulio - kalendorių, kuriame metai susideda iš dvylikos mėnesių, ir toks yra žemdirbio darbų ciklas - nuo pradžios, nuo sausio mėnesį tašomų žalgų - iki pabaigos, iki to meto, kai žemę sukausto gruodas. Nors žmonės metus dalijo ir datas žymėjo kitaip nei elfai, vis dėlto sugebėjo sau pritaikyti ir pastarųjų metinį ciklą, ir aštuonis laiko rato taškus. Iš elfų kalendoriaus perimti

Imbaelkas ir Lamasas, Saovinė ir Beleteinas, abi saulėgrįžos bei abu lygiadieniai žmonėms irgi tapo svarbiomis šventėmis, išskilmėmis. Tarp kitų datų jos išsiskyrė panašiai, kaip pievoje kad išsiskiria vienišas medis.

Mat magiškos tatai yra datos.

Niekam ne paslaptis, kad tos aštuonios paros - tai metas, kada neapsakomai sustiprėja burčių aura. Jau nieko nestebina tuo laiku, ypač per lygiadienius ir saulėgrįžas, užgriūvantys magiškieji fenomenai ir slaptingi reiškiniai. Prie tokių dalykų visi įpratę, retai kada jie tampa sensacija.

Bet tais metais buvo kitaip.

Tais metais žmonės rudens lygiadienį, kaip visada, pagarbino iškilminga šeimos vakarėne. Paprotys reikalavo, kad per ją ant stalo būtų kuo daugiau naujojo derliaus gėrybių, visko bent po grūdelį. Pavakarieniavę ir padėkoję deivei Melitelei už gausų derlių, žmonės nuėjo ilsėtis. O tada užvirė tikra velnionė.

Prieš pat vidurnaktį pratrūko siaubinga vėtra, užkaukė pragariškas viesulas, pro medžių, lenkiamų mažne prie žemės, braškėjimą, pro gegnių girgždėjimą, langinių pokšėjimą buvo girdėti pamėkliškas ūbavimas, klyksmai, ai-

manos. Dangumi lėkė juodi fantastiškų formų debesys, daugiausia - šuoliuojančių žirgų ir vienaragių pavidalai. Gerą valandą šėlo audra, o jai ūmai nurimus, gūdžioje nakties tyloje sutreliavo, sparnais sušnareno šimtai lėlių, tu mįslingų paukščių, pasak įvairių tautų tikėjimų, susirenkančių savo demoniškomis giesmėmis išlydėti merdinčiojo. Šįsyk lėlių buvo tiek daug, jų choras toks aidus, kad atrodė - merdi visas pasaulis.

Lėliai kraupiais balsais traukė giesmę mirštančiajam, dangaus skliautą aptraukę debesys užtemdė paskutinius mėnesienos lopinėlius. Klaikiai suspiegė *beann'shie*, kažkam pranašaujanti greitą mirtį, juodu dangumi nušuoliavo Šiurpieji Medžiokliai - arklių skeletus pasibalnojusių šmėklų žibančiomis akiduobėmis kavalkada, šiurenanti apsiaustų ir vėliavų driskanomis. Kaip visada, kartą per keletą metų, Šiurpieji Medžiokliai susirinko duoklę, bet ištisus dešimtmečius ji nebuvo tokia siaubinga kaip šįkart - vien Naujamiestyje be žinios dingo daugiau nei dvidešimt asmenų.

Kai Medžiokliai nušuoliavo į tolius, kai prasi-skaidė debesys, žmonės išvydo mėnulį - dylantį, kaip visada per lygiadienį. Tačiau tą naktį mėnulis buvo kraujo spalvos.

Prastuomenė lygiadienio reiškinius aiškina-vo labai skirtingai - priklausomai nuo regione paplitusios demonologijos. Astrologai, druidai ir burtininkai nestokodavo savų versijų, bet šios dažniausiai būdavo klaidingos, sukurtos bet kaip. Maža, stebėtina maža būta žmonių, gebėjusių tokius reiškinius sieti su tikrais įvykiais.

Štai Skeligo Salose vienas kitas ypač prieta- ringas žmogus lygiadienio keistenybėse įžvel- gė Ragh nar Roogo¹, lemiamo Šviesos ir Tam- sos mūšio, pranašaujančio *Tedd Deireadh*, pa- saulio pabaigą, požymius. Ūmų štormą, supur- čiusį Salas rudens Lygiadienio naktį, prietarin- gieji palaikė banga, kurią pirmgaliu skrosda- mas vandenį, sukėlė kraupusis Naglfaras² iš Morhiogo, drakaras, sulipdytas iš negyvėlių nagų, gabenantis vaiduoklių bei Chaoso de- monų armiją. Vis dėlto labiau išsilavinę ar ge-

¹ Ragh nar Roogas - autoriaus užuomina į skandina- vų mitologijos Ragnaroką: dievų ir viso pasaulio žūtį po paskutinio mūšio. (Vert. past.)

² Naglfaras - autoriaus užuomina į skandinavų mito- logijos laivą tokiu pat pavadinimu, pastatytą iš nu- mirėlių nagų. Juo mirusieji vyks į paskutinį mūšį su dievais ir žuvusiais didvyriais. (Vert. past.)

riau informuoti žmonės dangaus ir jūros šėls-
mą siejo su piktoja burtininke Jenefer - ir siau-
binga jos mirtimi. Kitiems - dar geriau infor-
muotiems - audra jūroje buvo ženklas, bylo-
jantis, kad miršta kas nors, kieno gyslomis te-
ka Skeligo ir Cintros karalių kraujas.

Visam plačiam pasauly rudens Lygiadienio
naktis buvo slėgėlės, košmarų ir vaiduoklių
naktis, ūmių, slogių prabudimų sujauktuose,
prakaitu permirkusiuose pataluose - tvanku-
moje ir baimėje - naktis. Neaplenkė naktinės
šmėklos nė pačių skvarbiausių protų - Auksa-
bokščiame Nilgarde suspigęs prabudo impe-
ratorius Emyras var Emreisas. Šiaurėje, Lan
Ekseteryje, pašoko iš guolio karalius Esteradas
Tysenas, pažadino ir žmoną, karalienę Zulei-
ką. Tretogore pakirdęs griebėsi stileto arkišni-
pas Deikstra, tuo išbudindamas finansų minist-
ro žmoną. Montekalvo pilyje damasto pataluo-
se prabudo burtininkė Filipa Eilhart, bet grafo
de Noelio žmonos nepažadino. Praplėšė akis -
kas staigiai, kas iš lėto - nykštukas Jarpenas
Zigrinas Mahakame, senasis raganius Vesemi-
ras kalnų tvirtovėje Kaer Morhene, banko tar-
nautojas Fabijus Zachsas Gors Veleno mieste,
jarlas Crach an Craitas drakare "Ringhornas".
Išbudo burtininkė Fringila Vigo Boklero pilyje,

išbudo vaidilutė Sigrdrifa deivės Freijos šventykloje Hindarsfjalo saloje. Išbudo Danielis Ečeverija, Garamonės grafas, apgultoje Mari-boro tvirtovėje. Zyvikas, Rudosios Vėliavos dešimtininkas, Ban Gleano forte. Pirklys Dominikas Bombastas Houvenagelis Klermonto miestelyje. Ir daug, daug kitų.

Tik maža buvo žmonių, gebančių visus šiuos reiškinius ir fenomenus susieti su konkrečiu įvykiu. Ir su konkrečiu asmeniu. Taip jau atsitiko, kad trejetas tokių žmonių rudens Lygiadienio naktį praleido po vienu stogu. Deivės Melitelės šventykloje Elanderyje.

- Lėliai... - sukuždėjo raštininkas Jarė, stebėlydamas į tamsą, apgaubusią šventyklos parką. - Tūkstančiai bus, ištisas miglynas... Kažkieno mirtį šaukia... Jos mirtį... Ji miršta...

- Nešnekėk niekų! - Trisė Merigold staigiai atsigrėžė, kilstelėjo sugniaužtą kumštį, akimirka atrodė, kad pastums vaikinuką ar stuktelės į krūtinę. - Tiki tais paikais prietarais? Baigiasi rugsėjis, štai lėliai ir telkiasi į būrius prieš išskrisdami! Visiškai normalu!

- Ji miršta...

- Niekas nemiršta! - užriko burtininkė, net pabalusi iš įtūžio. - Niekas, supranti? Liaukis tautizijęs!

Bibliotekos koridoriuje rinkosi triukšmo pažadintos adeptės. Susikaupusios, pablyškusiais veidais.

- Jare, - Trisė nusiramino, uždėjo ranką jaunuoliui ant peties, spustelėjo, - tu - vienintelis vyras šventykloje. Visos žiūrime į tave, iš tavęs tikimės paramos, pagalbos. Nevalia tau bijoti, nevalia panikuoti. Tvardykis. Neapvilkmūsų.

Jarė giliai įkvėpė, pamėgino sutramdyti rankų ir lūpų virpulį.

- Tai ne baimė... - sukuždėjo, vengdamas burtininkės žvilgsnio. - Nebijau. Man rūpi! Ji. Sapnavau...

- Ir aš sapnavau. - Trisė prikando lūpą. - Sapnavome tą patį, tu, aš ir Nenekė. Bet apie tai - nė mur mur.

- Jos veidas kruvinas... Šitiek kraujo...

- Prašiau patylėti. Nenekė ateina.

Prie jų prisiartino arkivaidilutė. Nuvargusi, iš veido matyti. Atsakydama į nebylų Trisės klausimą, papurtė galvą. Pastebėjusi, kad ir Jarė žiojasi klausti, prašneko pirma.

- Deja, nieko. Kai Šiurpieji Medžiokliai lėkė virš šventyklos, pabudo mažne visos, bet vizijų neregėjo nė viena. Net tokių miglotų kaip mūsų. Eik miegoti, vyruti, nieko tu čia nenuveiksi. Mergaitės, į miegamąjį!

Abiem delnais pasitrynė veidą, akis.

- Ak... Lygiadienis! Suknista naktis... Eik gulėti, Trise. Mes nieko negalime padaryti.

- Tas bejėgiškumas, - burtininkė sugniaužė kumščius, - išvays mane iš proto. Kai pagalvoju, kad ji kažkur kenčia, plūsta kraujais, kad jai gresia... Šunšūdis, kad bent žinočiau, ką daryti!

Nenekė, Melitelės šventyklos arkivaidilutė, pažvelgė į burtininkę atidžiau....